

A vajdasági németek elleni agyonhallgatott kommunista népiirtás* (1944–1948)

A következő kérdésre szeretnék választ adni: hová tűnt el a 400 000-es németiség a Vajdaságból? A válasz pedig egyértelmű: a kommunista népiirtás, a partizán rémtettek áldozatai lettek.

A jugoszláv kommunisták 1943. november 21-én rendeletet hoztak, az úgynevezett AVNOJ-i határozatokat, amelyben kinyilvánították a németiség kollektív bűnösségét, megfosztották őket állampolgárságuktól és minden ingóságukat és ingatlan vagytonukat elkobozták. Többek között ez állt a dokumentumban: „A Jugoszláviában élő német kisebbség minden tagja automatikusan elveszíti...összes polgári és nemzetiségi jogait.”

Az AVNOJ-i határozatok, akárcsak a Beneš-dekrétumok Csehszlovákiában és az ehhez hasonló kiáltványok, hamis jogcímet szolgáltattak a németek üldözéséhez, kifosztásukhoz, annak látszatát keltve, hogy jogszerű a gyilkolás, a népiirtás. A kommunista diktatúra alatt parancs nélkül nem vitték volna végbe a szörnyűségeket. Nikola Kmezić, egykori vezető kommunista politikus, halála előtt megbánta a vajdasági magyarokkal és a németekkel szemben 1944/45-ben elkövetett gonosztetteket. Idézem szavait: „A legnagyobb bűn a több tízezer vajdasági német és magyar üldöztetése és kiirtása volt. ... ezt nem lett volna szabad akkor jóváhagynunk.” Kulcsfontosságú szó a beismerésében, hogy jóváhagyták!

A szovjet hadsereg után megjelentek az úgynevezett jugoszláv népbizottságok tagjai, akik azonnal elkezdtek kivégezni a német lakosságot, fosztogattak, megerőszakolásokat végeztek. Elegendő bűn volt németnek vagy magyarnak születni. Kiirtani, elűzni, kitelepíteni az itteni németeket. Ez volt a cél.

1944 őszét a német történelem véres őszként tartja számon, amikor a jugoszláv kommunisták a vörös hadsereggel karöltve 8500 németet gyilkoltak

le. A népiirtásnak minden faluban, városban elsősorban a német értelmiség (tanítók, papok), majd az ártatlan lakosság esett áldozatul. Éjjel betörték a házakba, lakásokba és lemészárolták őket. A többieket gyűjtő-, munka- és haláltáborokba terelték. Vajdaságban 1944. október 17-én katonai közigazgatást vezettek be, amely 103 napig tartott.

Az AVNOJ-i döntés értelmében már 1944. december 2-án megkezdték a táborok kialakítását, ahová az ott maradt németeket zárták. Vajdaság területén hat haláltábor volt. Az egyik a bánági Rudolfsgnadon, azaz Rezsóházán volt. Bizonyított tény, hogy itt 11 000 személy, főleg gyermek, nő és idős személy halt meg. Az 1946. április 30-i kimutatás szerint a rezsóházi 18 000 táborlakóból 8233 tizennégy évnél fiatalabb volt, ami a táborlakók 46 százalékát teszi ki. A szintén bánági Molidorfban kialakított táborban 3000 németet gyilkoltak le. Bácskában a legnagyobb és legkegyetlenebb tábor Zombortól 20 kilométerre, Gádon alakították ki, ahol a német kutatások szerint 8500 asszonyt, gyermeket és idős személyt gyilkoltak le. Nem messze Gádortól, Körtésfalván, szintén haláltábor hoztak létre. Ebben 3500-an vesztették életüket. A járeki táborban nemcsak 7000 német vesztette életét, hanem a magyarokat is ide zárták be. Szerémségben Szávaszentdemeteren a svilarai táborban 2000 német áldozatról tudnak a német történészek.

A jugoszláv haláltáborokban több mint 64 000 németet gyilkoltak meg. A haláltáborok 1944. decemberétől 1948. március 1-jéig működtek. 5869 kisgyereket öltek meg. Az utolsó táborok 1948 márciusáig, vagyis a háború után még három évig működtek. Ám a németiség meghurcolása korántsem ért véget. Akárcsak a csürogi, zsablyai és mozsori magyaroknak, a németeknek sem volt szabad visz-

* A Magyar Országgyűlésben 2011. november 25-én a *Délvidéki Magyar Golgota* című megemlékezésen elhangzott beszéd szerkesztett változata

szatérni szülőfalujukba. Munkatáborokat alakítottak ki számukra és három évig kényszermunkát kellett végezniük.

A szabadkai székhelyű Német Népi Szövetség felvállalta, hogy az évtizedekig elhallgatott borzalmakat a közvéleménnyel megismertesse és a haláltáborok helyét megjelölje. Mi úgy döntöttünk, hogy a hagyományápolás mellett a közelmúlt eseményeit is felkutatjuk és nyilvánosságra hozzuk.

A Német Népi Szövetség 1996 óta, vagyis az alakulásának első napjától kezdve követeli az AVNOJ-i döntések hivatalos visszavonását és erkölcsi elítélését. Ezek a döntések adtak jogi alapot a németek ellen elkövetett 1944-től 1948-ig tartó népirtásnak. Szerbiának hivatalosan el kell határolódnia ezektől a jogellenes döntésektől. El kell ismerniük, hogy 1944–1948 között szervezett népirtás folyt a német-ség és magyarság ellen. Követeltük és követeljük, hogy az akkori kommunista vezetőktől posztumusz vonják vissza az összes állami kitüntetést.

Szerbiának el kell ítélnie a II. világháború és az azt követő időszak kommunista népirtását, és erkölcsi, anyagi, vagyoni kárpótlásban kell részesítenie az áldozatokat, illetve leszármazottaikat. Követeljük, hogy a szerbiai törvényekbe bekerüljön a következő cikkely:

„Aki egy náci vagy kommunista népirtást nyilvánosan tagad, kétségbe von, dicsér vagy jogossága mellett foglal állást, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető.”

Követeljük a levéltárak megnyitását, hogy tudományos alapokon dolgozzuk fel a szerb szakemberekkel együtt a véres múltunkat. Ezt mindaddig hangoztatni fogjuk, amíg meg nem történik.

A magyarokkal és németekkel szembeni kollektív bűnösséget csak vajdasági szinten törölték el. A tartományi tényfeltáró bizottság, tehát egy hivatalos szerv, több tízezerre becsülte a német áldozatok számát, ezzel elismerve az események történelmi valóságát.

Eddig azt állították, nem volt német polgári áldozat. A történelemkönyvekben hazudtak: szépítettek és elhallgattak tényeket.

Szükséges, hogy a közelmúlt eseményeit tudományos igénnyel tárjuk fel, s a keresztény erkölcs szerint méltón megemlékezhezzünk mindazokról, akik egy szörnyű kor ártatlan áldozatai voltak. Azért, hogy még véletlenül se ismétlődessen ez meg, meg kell nevezni és meg is kell büntetni a tetteseket, nevükön kell nevezni a dolgokat. Az áldozatok és a jövő nemzedék iránt is felelősséggel tartozunk.

